

SZ. KÁRPÁTHY KATA:

IDEÚT

*Az ideút elég rázós volt,
tavasszal a feleségemmel és egy barátunkkal jöttünk,
a barátunk vezetett,
most nem jött a feleségem
és a barátunk se,
így vonatoztam,
hallgattam útközben, ahogy
kattog a szerelvény,
tim-ti-tim-ti-tim, tim-ti-tim-ti-tim,
ugyanazt kattogta az országhatárig,
addig olvastam,
vettem egy könyvet
Boschról,
mostanában az ő művészetét tanulmányozom,
és azt, hogy
jobb-e így a festészete, hogy nincs benne megváltás, mint ha lenne,
mert így valós,
de úgy reményteli volna,
és miért élünk, ha nem azért, hogy reméljünk?
olvastattam, a festmények replikáit tanulmányoztam,
közben átszállás, nincs egyenes járat
a légiriadók miatt, tudom meg egy ellenőrtől,
a jómúltkorában hat órát csúsztak,
jegyvétel,
felszállás,
fészkelődés,
két rendőr,
mint két mérgezett egér,
fel-le ugrálnak, néznek mindent,
végre tíz perc késés után indulás,
döcögés, kattogás, döcögés, kattogás,
egy végtelenség ez a pár kilométer,
megőrülnek, ha minden egyes nap itt kéne átjännöm,*

milyen banális,
köpésnyi távolság,
mégis fényévnyinek tűnik,
ráadásul itt vannak
a galaxis őrzői,
gumibottal, pisztollyal, pecséttel, megvető vigyorral,
elnyújtják a fényévet,
és szemétkednek feleslegesen,
végre beértünk az ellenőrzőpontra,
belenéztek a táskába,
hová megy, meddig lesz itt, tipikus kérdések mindkét fél részéről,
átengedtek a másik oldalra,
mintha egy másik dimenzióba csöppentem volna,
talán azért is haladunk ilyen lassan,
mert a dimenzióváltás se két perc,
első jele ennek, hogy
itt már lassult a szerelvény,
ti-tim, ti-tim, ti-tim,
ebből a ritmusból
milyen minimal technot lehetne komponálni,
olyat, ami most is ütne,
talán zenélnem kéne,
elvégre, régen volt egy bandám,
igaz, nem techno, hanem metál,
és dobos voltam,
olyan régen olvastam kottát,
hogy lehet, már el is felejtettem,
talán írnom kéne
erről a válságomról,
az ilyen nyomorpornót úgyis szeretik az emberek,
ha azt írnam le, hogy eddig szép és jó volt minden,
a kutyát se érdekelné,
de ha belső vívódásokról, szenvedésről írnék,
még ha ki is lenne a sztori színezve,
jobban menne,
tudja már a fene, mit kellene csinálni,
nemsokára beérünk a végállomásra,

az eget néztem,
eszembe juttatta a Balatont,
a víz pont ilyen kék,
oda járunk nyaralni a feleségemmel,
ahol megismerkedtünk
17 évesen,
táborozni mentünk,
napokig észre se vettük egymást,
aztán a hét közepén megláttam,
épp rágyújtott,
tüzet kértem tőle,
így kezdődött a beszélgetésünk,
kettesben jártunk el fürödni,
de ha társasággal is mentünk,
végül ketten maradtunk,
utolsó fürdőzésünkkor
hínárt dobáltunk egymásra,
olcsó strandlabda, mondta,
aztán leültünk a vízben,
észre sem vettem, hogy valamin ügyködik,
egy ügyes mozdulattal
a gatyámba tett egy nagy maroknyi hínárt,
alig bírtam kiszedni a víz alatt,
bosszúból felkaptam a hátamra és bevitettem a mély vízbe,
visított, hogy meg fog fulladni, nem tud úszni,
nem engedtem el,
aztán megnyugodott,
hozzásimult,
úgy úsztunk, aztán
utolsó este
együtt táncoltunk a diszkóban,
majd hajnalban
visszakísértem a faházhoz,
megölelt,
nem akart elengedni,
elköszöntünk,
megfordultam, elindultam,

nagyon halkán a nevemen szólított,
megfordultam,
a virágos szoknyája szélét birizgálta,
megkérdezte, nem lenne-e kedvem bemenni vele a faházba egy kicsit,
a szobatársai még buliznak, és egyedül van,
már válaszolni akartam, amikor azt mondta,
mindegy, nem mondtam semmit, jó éjt,
de én megfogtam a kezét,
éreztem, hogy igazul,
bementünk,
bekapcsoltam a kazettás walkmanemet, amit a nagybácsim hozott nekem,
volt egy eredeti F. R. David kazettám,
tíz szám volt rajta,
az első a Words,
közöttünk volt a fejhallgató,
hallgattuk a zenét, néztük egymást,
és megcsókoltam,
így kezdődött a szerelmünk,
reggel arra ébredtünk, hogy
a táborigazgató áll felettünk,
én gyorsan magamra ráncigáltam a ruháimat és kirohantam,
hazaküldtek volna, ha nem a hazautazás nap lett volna, de így mindegy volt,
a táborhelyiség már nem olyan, mint régen,
a közelben van egy panzió,
olcsó, amolyan fapados,
de mindig oda megyünk,
hogy közel legyünk az emlékeinkhez,
idén is voltunk,
összevesztünk,
ilyen nyaralásunk se volt még,
nagyon nehéz időszakon vagyunk túl,
kis híján elváltunk,
utolsó pillanatban
kidobtuk a papírokat
és visszamondtuk az egész ügyet,
megoldottuk,
féltem, hogy elhagy,

*megérdemeltem volna,
a vonaton velem szemben egy fiatal lány ült,
a kezében papírokkal,
gondterhelt az arca,
kendő fedte a fejét,
csontsovány volt és
kopasz, a fedett fő ellenére is látszott,
nemsokára végállomás,
összeszedtem a dolgaimat,
a lány sóhajtozva szállt le,
leugrottam, leszedtem a táskáimat,
az állomás előtt taxisok álltak,
az egyik Zsiguliba beültem,
nagy nehezen megérttettem magamat a sofőrrel,
elindultunk,
a benzinszag mindent átítatott belül,
nem értem, miért pont ebbe az autóba ültem bele,
útközben rádiót hallgattunk,
mosolyogtam, pont a Words ment,
micsoda véletlenek,
megfigyeltem, a ritmusa
kicsit olyan volt, mint a vonat kattogása,
nem kevés borraivalót adtam a taxisnak,
segített a hotel bejáratáig elhozni a dolgaimat,
a kezembe nyomott egy cetlit, rajta a telefonszáma,
mutatta az ujjáival, hogy majd hívjam, ha fuvar kell,
furcsa volt a feleségem nélkül,
nem tudott eljönni,
beteg az egyik fiúnk,
pár percen belül becsekkoltam,
és nem sokra rá a szobámban ültem,
ugyanott, mint tavasszal.*

RITMUSOK

*A fejemben még mindig a vonatkattogás zakatolt
(vagy a vonatzakatolás kattogott?),
arra jutottam, hogy az életem is egy bizonyos ritmust követ,
most nyár vége van,
utoljára tavasz végén voltam itt,
a Balatonra is minden egyes nyáron lemegyünk,
szinte ugyanazon a napon,
de kötelezően egy hétre,
ugyanoda,
a kapcsolatunk is ritmikus volt,
17 évesen összejöttünk,
a szüleink örültek,
annak kevésbé, hogy nagyon messze éltünk egymástól,
de ez is „megoldódott”,
ugyanarra az egyetemre mentünk,
csak más-más szakokra,
közös kóli,
egy idő után közös szoba,
együtt jártunk
enni és aludni,
koncertekre és kocsmába,
hétvégeente a szüleinkhez,
egyszer ide, egyszer oda
(mekkora botrány volt még anno, hogy egy szobában aludtunk!),
aztán
20 évesen már jegyben jártunk,
a szüleink örültek,
hogy komolyan gondoljuk,
de kicsit korainak gondolták,
először azt hitték, gyerek van a dologban
(visszagondolva ez vicces),
aztán megnyugodtak,
együtt éltünk,
terveztünk, dolgoztunk,*

aztán

*23 évesen megesküdtünk,
a szüleink örültek,
de sajnálták, hogy messze vagyunk,
abban a városban maradtunk, ahol tanultunk,
ott kaptunk munkát, és
dolgoztunk, dolgoztunk, dolgoztunk,
jött a
lakáshitel, első közös autó,
használt, német, velünk egyidős,
de örültünk neki,
meggyeztünk, hogy nem sietjük el a családtervezést,
úgy is lett,*

aztán

*32 évesen jött az első gyerek,
csodaszép fiú,
minden rendben volt,
olyan volt az egész,
mint egy rossz hollywoodi családi film,
gyanúsán szép és jó volt,
aztán jött*

*35 évesen a második,
ismét fiú,
itt már jöttek a problémák,
és még az anyóstanácsok is,
plusz anyám,
a nagy segítség végül
két hónap különélést hozott magával,
valahogy átvészeltük, és jött
38 évesen a harmadik,
egy angyali kislány,
későinek tartották egyesek,
szerintünk pont időben,
sőt, néha úgy érzem,
talán még 32 évesen is korai volt belevágnunk,
őket festettem,
a mozdulataikat,*

*a napi rutinjukat,
minden reggel és este
bevittem a vásznat melléjük,
és festettem,
előfordult, hogy belenyúltak,
nem javítottam ki,
csak ha nagyon kirívó volt a szín,
beépítettem a maszatolásukat a képvilágba,
évekig csináltam ezt,
sikeres kiállítások lettek belőle,
szóval, tulajdonképpen a három gyerekkel megjártunk egy hullámvasutat,
fent, lent, fent,
aztán most,
amikor a legkisebb iskolába ment,
a feleségemnek pedig egyre több ideje lett a fényképezésre,
(ki is használta ezt,
de) valami
megszakadt,
ismét lent voltunk,
ezért jött jól a Balaton kettesben,
segített visszaállítani a dolgokat,
most végre fent vagyunk, ismét,
remélem, maradunk is,
amikor lent vagyunk,
sohasem panaszkodunk,
nem ordítózunk egymással,
mi csendben gyötrődünk,
megszenvadjuk
és nem beszélünk,
aztán amikor túlcsordul,
leülünk és megbeszéljük,
de a csend a két ütem között,
na, az a legrosszabb,
de ki kell várni,
hamarabb kezdeni nem jó,
mert abból csak szitkozódás és elmérgesedés lesz,
túlhúzni se jó,*

*mert akkor meg beüt a regresszió,
ismerem a feleségemet,
tudom, mikor kell lépnem,
egyenletesen hullámzik az életünk,
nincs olyan, hogy csak fent vagy csak lent,
kiszámítható így az élet,
mégis izgalmas,
de a festés,
az most változott,
jó ideje csak lent vagyok,
lent, lent, lent,
nincs téma,
nincs motiváció,
közben elkészültem,
és leérkeztem a kiállításunkra,
vannak új arcok,
többen ismerősök,
a múltkori kiállítók közül,
kezet rázok néhányukkal,
beszélgetünk, míg mindenki ide nem ér.*